

N:o 65.

Af herr **G. S. Neiglick**, om ändring af 11 § bevillningsförordningen.

Uti en af herr *I. E. G. Svensson i Skyllberg* innevarande år i Riksdagens Andra Kammare väckt motion, n:o 2, rörande ändring af vissa delar i gällande bevillningsförordning, hemställes, bland annat, i fråga om inkomst af kapital och arbete, att existensminimum och det bevillningsfria afdraget måtte fastställas till 500 kronor, samt att taxeringsmyndigheterna måtte medgifvas rätt att, då omständigheterna sådant påkalla, höja sågda belopp till 750 kronor; och föreslår motionären, att Riksdagen måtte i enlighet härmed besluta om ändring i § 11 mom. 1 bevillningsförordningen.

Motionären föreslår emellertid icke någon ändring i ordalydelsen af berörda § 11 mom. 1 af bevillningsförordningen, utan endast en ändring af däri angifna belopp.

Det synes mig, att bifall till motionen vid sådant förhållande icke skulle fullt leda till det mål, som torde ligga äfven motionären om hjärtat.

Ett bifall till motionen skulle nämligen innebära, att existensminimum och det bevillningsfria afdraget fastställdes till 500 kronor, samt att det belopp af 500 kronor, för hvilket bevillning sålunda icke skulle utgöras eller som finge från uppskattad inkomst såsom bevillningsfritt afdragas, finge under i bevillningsförordningen nu angifna omständigheter ökas med högst 250 kronor i stället för, såsom hittills, med högst 200 kronor. Fortfarande skulle alltså denna ökning, enligt den oförändrade lydelsen af punkt 3 i berörda § 11 mom. 1, få ifrågakomma endast »å ort, där kostnaden för bostad är synnerligen hög i jämförelse med förhållandet inom riket i allmänhet, äfvensom undantagsvis i de fall, där särdeles ömmande omständigheter (talrik familj, långvarig sjuklighet, olyckshändelse och dylikt) förekomma».

Det blefve alltså endast de mindre bemedlade i de större städerna, i hvilka »kostnaden för bostad är synnerligen hög i jämförelse med förhållandet inom riket i allmänhet», som komme i åtnjutande af det allmänna, högre afdraget, medan alla de mindre bemedlade å andra platser

i riket, där lifsförnödenheterna äro särskildt dyra, skatterna tryckande eller lefnadskostnaderna i allmänhet taget äro synnerligen höga, ehuru just *bostadskostnaden* icke är särskildt framträdande, icke blefve delaktige af denna lindring.

Den reella valutan af bifall till motionen i nu berörda del skulle således i stort sedt blifva, att existensminimum och det bevillningsfria afdraget höjdes till 500 kronor.

Då man emellertid torde få medgifva, att lefnadskostnaderna i riket numera stigit i så väsentlig grad, att existensminimum icke ens för en enskild person, än mindre för en familj kan sättas så lågt som till 500 kronor årligen, utan å många platser, åtminstone för en familj, äfven en mindre familj, väl torde få beräknas till omkring 1,000 kronor, så skulle det ligga nära till hands att hemställa, att existensminimum och det bevillningsfria afdraget måtte af Riksdagen bestämmas till åtminstone 750 kronor eller det belopp, hvartill desamma enligt ofvan omnämnda motion skulle af taxeringsmyndigheterna endast under vissa undantagsförhållanden få fastställas.

I förbigående torde få anmärkas, att existensminimum i Norge för skatt till staten utgör 1,000 kronor; att enligt det förslag, som år 1902 förelades danska riksdagen, existensminimum och det bevillningsfria afdraget skulle utgöra 600—800 kronor, beroende af den skattskyldiges boningsort, med rätt till ytterligare bevillningsfritt afdrag af 70—100 kronor för hvarje barn under 15 år; samt att existensminimum i en del tyska stater är 900—1,200 mark.

Men då en hemställan om bestämmande af ett existensminimum af 750 kronor för hela riket till äfventyrs icke skulle äga utsikt att för närvarande vinna Riksdagens bifall, samt det icke må förbises, att lefnadskostnaderna ställa sig väsentligen olika på olika platser, särskildt å landet och i stad, så synes det mig, att man skulle kunna närma sig målet genom att i punkt 3 af § 11 mom. 1 af bevillningsförordningen utbyta bestämmelsen därom, att existensminimum och det bevillningsfria afdraget må ökas å ort, där kostnaden för bostad är synnerligen hög i jämförelse med förhållandet inom riket i öfrigt, mot en föreskrift om, att desamma må ökas å ort, där lefnadskostnaderna i allmänhet äro särskildt höga och betungande, samt i anslutning till herr I. E. G. Svenssons motion bestämma denna ökning till högst 250 kronor.

Existensminimum och det bevillningsfria afdraget blefve sålunda fastställda till 500 kronor, men det lades dessutom i taxeringsmyndigheternas händer att på orter, där omständigheterna därtill gifve skäl, höja dessa belopp till högst 750 kronor.

Det är väl ganska troligt, att taxeringsmyndigheterna i ett flertal städer i landsorten komme att, med stöd af en sådan rättighet, bestämma existensminimum till t. ex. 600 kronor eller något dylikt, men häremot vore ju icke något att erinra, då åtgärden säkerligen vore på grund af lefnadskostnaderna å platsen berättigad; och med hänsyn till sättet för taxeringsmyndigheternas väljande och deras sammansättning torde man ingalunda behöfva befara, att den makt, som sålunda lades i taxeringsmyndigheternas händer, blefve missbrukad.

På grund af hvad jag sålunda anfört — och då jag äfven biträder herr I. E. G. Svenssons i ofvannämnda motion gjorda hemställan om ändring af punkt 2 i § 11 mom. 1 af bevillningsförordningen — får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta, att *punkterna 1—3 af § 11 mom. 1* af gällande bevillningsförordning skola erhålla följande lydelse:

»Bevillning för inkomst af kapital eller arbete äger icke rum, när den skattskyldiges sammanräknade årsinkomster, däri inbegripna äfven hustruns, ej öfverstiga 500 kronor.

Uppgå dessa inkomster icke till 1,500 kronor, äro 500 kronor, uppgå de till 1,500 kronor, men icke till 2,000 kronor, äro 300 kronor af inkomsten af kapital och arbete fria från bevillning.

Det belopp, för hvilket bevillning sålunda icke äger rum eller som får från uppskattad inkomst såsom bevillningsfritt afdragas, må å ort, där lefnadskostnaderna äro synnerligen höga, äfvensom undantagsvis i de fall, där särdeles ömmande omständigheter (talrik familj, långvarig sjuklighet, olyckshändelse och dylikt) förekomma, ökas; dock så, att denna ökning, vare sig den äger rum på grund af höga lefnadskostnader eller ömmande omständigheter eller båda dessa skäl, icke må för någon skattskyldig öfverstiga 250 kronor.»

Stockholm den 27 januari 1904.

Sixten Neiglick.